

Valsts kanceleja

NACIONĀLĀ TRĪSPUSĒJĀS SADARBĪBAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nts@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.2.2/2

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde

Protokols Nr. 2

2020. gada 26. novembrī

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē (attālināti)

Sēdi vada:

Ministru prezidents A. K. Kariņš

Sēdē piedalās:

no valdības puses:

1.	Ekonomikas ministrs	J. Vitenbergs
2.	Finanšu ministrs	J. Reirs
3.	Izglītības un zinātnes ministre	I. Šuplinska
4.	Labklājības ministre	R. Petraviča
5.	Veselības ministre	I. Viņķele
6.	Tieslietu ministrs, Ministru prezidenta biedrs	J. Bordāns
7.	Satiksmes ministrs	T. Linkaits

no darba devēju puses:

1.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" prezidents	V. Gavrilovs
2.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" ģenerāldirektore	L. Meņģelsone
3.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	U. Biķis
4.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāve	I. Pētersone
5.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	J. Kalējs
6.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	V. Skrīvelis
7.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	G. Miķelsons
8.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	J. Brazovskis
9.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	M. Kleinbergs
10.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" pārstāvis	I. Kanaška

no arodbiedrību puses:

1.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs	E. Baldzēns
2.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks	A. Muhlinkins
3.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	A. Augustāns
4.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	I. Vanaga
5.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	V. Keris
6.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	I. Pavlovs
7.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	R. Pfeifere
8.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	J. Kalniņš

Pārējie dalībnieki:

E. Vītola, G. Ozola, G. Kaminskis, I. Kiukucāne, I. Ciukša, I. Stepīna, I. Dālderis, J. Hermanis, J. Patmalnieks, J. Upenieks, K. Zariņa, K. Soms, M. Badovskis, M. Pūķis, S. Stūre, S. Birkenfelde, S. Jantone, Ā. Kasparāns, A. Šuvajevs, E. Rītiņa, J. Butņicka, S. Sabajevs, V. Valainis

Protokolē:

Z. Legzdiņa-Joja, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante

Sēdi sāk plkst. 10.00

Sēdes darba kārtība:

Nr. p. k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicināti
1.	Par kolektīvā iesnieguma "Samazināt noteikto "normālo" darba stundu skaitu" izskatīšanu	A.K. Kariņš Ministru prezidents
2.	Par nacionālo industriālo politiku 2020-2027. gadam	J. Vitenbergs K. Soms Ekonomikas ministrija

1. jautājums

Par kolektīvā iesnieguma "Samazināt noteikto "normālo" darba stundu skaitu" izskatīšanu

Ziņo: A.K. Kariņš

Par jautājumu debatēs izsakās: E. Baldzēns, V. Gavrilovs

A.K. Kariņš informē sēdes dalībniekus, ka jautājums pēc Saeimas lūguma saņemšanas ir skatīts Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomē 2019. gada 15. martā, kur netika atbalstīts, līdz ar to aicina padomi apstiprināt sagatavoto lēmumprojektu.

E. Baldzēns norāda, ka Latvijas Brīvo arodbiedrība atbalsta Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomē 2019. gada 15. martā lemtu, tomēr aicina nākotnē, kad situācija būs stabilizējusies, atgriezties pie diskusijas par darba laika saīsināšanu, saglabājot darba samaksu esošajā līmenī, tomēr vienlaikus ceļot darba ražīgumu. Elastība darba attiecības ir kļuvusi par aktuālu jautājumu, nodrošinot darba un ģimenes dzīves savienojamību.

V. Gavrilovs atgādina, ka apakšpadomēs apstiprinātos lēmumus Nacionālā trīspusējās sadarbības padomē var atbalstīt bez papildus diskutēšanas.

Nolemts: Atbilstoši Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 15. marta sēdē lemtajam (protokols Nr. 31-06 – 15/03), neatbalstīt Latvijas pilsoņu kolektīvajā iesniegumā "Samazināt noteikto "normālo" darba stundu skaitu" ietvertu aicinājumu "samazināt noteikto "normālo darba laiku" likumā līdz 32 stundām nedēļā".

Papildus informācija pieejama:

- 1) Iniciatīva Nr.42 sarakstā, kas pieejams Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas tīmekļvietnē <http://mandati.saeima.lv/kolekt%C4%ABvie-iesniegumi>;
- 2) Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 15. marta sēdes protokols https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/dltsa-15.03.2019.-sdes-protokols1_0.pdf.

2. jautājums

Par nacionālo industriālo politiku 2020-2027. gadam

Ziņo: J.Vitenbergs, K.Soms

Par jautājumu debatēs izsakās: A.K. Kariņš, V. Gavrilovs, J. Bordāns, E. Baldzēns, J. Kalējs, V. Keris, V. Skrīvelis, M. Pūķis, I. Šuplinska, J. Brazauskis, G. Miķelsons, T.Linkaits, J. Reirs, V. Valainis, A. Muhlinkins, L. Menģelsone

J. Vitenbergs informē klātesošos, ka nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes ir ilgstoši apspriestas dažādos formātos, kuros piedalījušies arī sociālie partneri, to skaitā pamatnostādnes 2020. gada 20. novembrī izskatītas Konkurētspējas un ilgtspējas trīspusējās sadarbības apakšpadomē, kurā atbalstīta dokumenta tālākā virzība. Vienlaikus informē, ka Ekonomikas ministrija plāno tuvākajā laikā iesniegt pamatnostādņu projektu izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē, lai iespējami ātri var panākt dokumenta apstiprināšanu valdībā un uzsākt pasākumu īstenošanu.

K. Soms iepazīstina ar pamatnostādņu nozīmīgumu kopējā resoram pieejamā finansējuma aspektā, nodrošinot sasaisti starp nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa dokumentiem un finansējumu. Uzsver, ka ekonomikas attīstība nākotnē Latvijā skatāma kā inovāciju virzīta ekonomika, ieguldot cilvēkresursos, attīstot augstās tehnoloģijas, ieguldot investīcijas, to skaitā, privātās pētniecībā un attīstībā. Vērtē, ka Latvijas specifika ir liels uzņēmumu skaits ar zemu apgrozījumu un mazu nodarbināto skaitu, jāturpina radīt priekšnoteikumus uzņēmumu, kuri veicina lielāku apgrozījumu, attīstībai. Būtiska problēma ir mobilitāte. Norāda, ka jāturpina ieguldīt uzņēmumu digitalizācijā, ar ko Latvijai mazāk sekmējies, lai gan Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes ietekmē arī šis aspekts ir mainījies. Kopsavelkot, pamatnostādņu mērķis ir panākt eksporta pieaugumu līdz 27 milj. EUR gadā (par 9 milj. EUR vairāk kā šobrīd). Vienlaikus uzsver, ka pieejamie resursi jāplāno ļoti pārdomāti, jo kopumā to vienmēr ir par maz.

A.K. Kariņš uzsver, ka pieejamie finanšu instrumenti ir ļoti apjomīgi, tomēr tie ir jāplāno efektīvi, lai sasniegtu mērķi – transformēt ekonomiku, kur ir nepieciešamas būtiskas pārmaiņas, lai nodrošinātu labāku dzīves līmeni nodarbinātajiem.

V. Gavrilovs uzsver, ka kritiski ir atrast veidu, ka sekmēt privātās investīcijas pētniecībā.

J. Bordāns norāda uz skaidro virzienu, kādā Latvijai ir jāiet, lai sasniegtu Ekonomikas ministrijas identificētās vajadzības, vienlaikus uzsver, ka nepieciešami risinājumi reģionālajai mobilitātei, kura faktiski ir nemainīga jau ilgstoši un pamatā iet Rīgas virzienā.

E. Baldzēns uzsver, ka jābūt skaidrībai par pieejamo finansējumu un nosacījumiem tā izmantošanai. Vienlaikus uzsver, ka Ekonomikas ministrijai jābūt lielākai atbildībai par kvalitatīva darbaspēka pieejamības sabalansētību ar uzņēmumu reālajām vajadzībām.

J. Kalējs uzsver, ka atsevišķos resoros kā medicīnā, reģionālā mobilitāte ir ļoti augsta, tomēr ir jāskatās, vai tas ir efektīvi, vērtējot esošo darba attiecību regulējumu.

V. Keris aicina nesteigties ar lēmumiem, lai nepasliktinātu ārstniecības personu nodarbinātības apstākļus.

V. Skrīvelis pārstāvēto eksportējošo nozaru vārdā pateicas pamatnostādņu ietvaru, vērtējot to kā labu, tomēr norāda uz būtiskāko problēmu – plānotais finansējums ir par mazu, lai sasniegtu vēlamo mērķi. Papildus uzsver, ka ļoti būtisks jautājums ir apmācības nodarbinātajiem, kurā plānota dalīta atbildība starp Ekonomikas ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju, savukārt finansējums ir piešķirts tikai Izglītības un zinātnes ministrijai. Uzsver, ka jāsekmē riskēšana pētīt un attīstīt jaunus produktus, attīstīt pilna cikla inovāciju. Aicina palielināt Ekonomikas ministrijas aktivitātēm pieejamo finansējumu, koncentrējoties uz eksporta, cilvēkresursu un rūpniecisko inovāciju atbalstīšanu.

J. Vitenbergs pateicas uzņēmējiem par viedokļiem, piekrītot, ka pieejamais finansējums ir nepietiekams, attiecīgi jāmeklē risinājumi. Papildus norāda, ka mērķtiecīgi jāsekmē ražošanas un dzīvesvietu attīstība ārpus Rīgas, reģionos. Kā arī uzsver, ka darbs jāturpina arī eksportējošo uzņēmumu atbalsta, kam noteikti palīdzēs valsts tēla attīstības koncepts.

M. Pūķis pauž bažas par spēju uzreiz pāriet no zemu attīstītas ekonomikas uz inovāciju ekonomiku, uzsverot nepieciešamību turpināt ieguldīt infrastruktūrā ārpus galvaspilsētas reģiona.

A.K. Kariņš uzsver, ka esošā pieredze rāda, ka Latvija spēj strauji iet uz priekšu, tas ir jāturpina.

I. Šuplinska pauž, ka Izglītības un zinātnes ministrija atbalsta pieeju, ka nepieciešama mērķtiecīgāka un sociāli atbildīgāka nozaru iesaiste, tomēr aicina sekmēt Latvijas pētnieku iesaisti ekonomiskajās aktivitātēs.

J. Brazauskis aicina sabalansēt valsts un finanšu sektora spējas ieguldīt, novēršot nevajadzīgu savstarpējo konkurenci. Uzsver finanšu pratības nozīmību uzņēmumu darbībā un nepieciešamību sekmēt kapitāla piesaisti kapitāla tirgos.

G. Miķelsons apliecina, ka būvniecības nozare ir gatava pievienoties attīstībai, kā arī akcentē nepieciešamību sekmīgi pārvaldīt darbības politikas ieviešanai. Aicina veidot atbalsta tīklu produktu pārdošanai, sekmēt valsts pieprasījumu inovatīviem produktiem. Īpaši uzsver cilvēkresursu trūkumu, aicinot uzticēt mācību procesu nozarēm pašām.

V. Valainis uzsver nepieciešamību veicināt mājokļu pieejamību ārpus Rīgas, norādot, ka mājokļu pieejamība tiešā veidā ietekmē uzņēmējdarbības attīstības iespējas, aicina savstarpēji saskaņot nozaru attīstības prioritātes.

T. Linkaits pateicas Ekonomikas ministrijai par sagatavotajiem priekšlikumiem, paužot atbalstu, vienlaikus norāda uz sarežģīto situāciju, kura veidojusies ilgstošākā laika periodā. Tomēr uzsver, ka transporta plūsmas reģionos ir, attiecīgi balstoties uz izpēti, tiek plānotas investīcijas ceļu infrastruktūrā.

J. Reirs uzsver, ka ieguldījumiem jābūt gan infrastruktūrā, gan cilvēkresursos. Vienlaikus uzsver, ka Eiropas Komisija uzstādījums ir ceļu infrastruktūrā ieguldīt nacionālos resursus. Norāda, ka valdība COVID-19 krīzē turpināja pārdomāti atbalstīt ceļu infrastruktūras būvniecību un pašvaldību investīciju projektu īstenošanu, nodrošinot darbavietas. Tāpat informē, ka valsts pēdējā laikā ir būtiski pilnveidojusi atbalstu mājokļiem. Latvijai ir sekmīga pieredze privātās-publikās partnerības projektu realizācijā. Uzsver, ka jāsalāgo pieejamie resursi ar dažāda veida reformu īstenošanu, piemēram, administratīvi teritoriālā reforma kā pamats ceļu infrastruktūras attīstībai reģionos.

A. Muhlinkins uzsver, pārejot no zemi attīstītās ekonomikas uz inovāciju ekonomiku, būtiski mainīt darba attiecību klimatu, piemērot modernas metodes darba devēju un darba ņēmēju sadarbībai, sabalansēt visu pušu intereses un veicināt savstarpējo uzticību un lojalitāti, mazinot darba spēka migrācijas uz ārvalstīm iespējamību. Aicina palielināt kolektīvo pārrunu un koplīgumu lomu šī mērķa sasniegšanai.

A.K. Kariņš atkārtoti uzsver, ka iesaistīto pušu iesaistei politiku izstrādes laikā ir būtiska nozīme, lai izstrādājams dokuments būtu realizējams.

E. Baldzēns uzsver, ka darba ņēmēju interesēs Atvērto tirdzniecības fondā būtu atbalsts eksportam, industriālajām inovācijām un darbaspēka apmācībām, vienlaikus jāstiprina koplīgumu slēgšana.

L. Mengēlsone pateicas par Ekonomikas ministrijai par detalizēto izpratni par tautsaimniecību, izstrādājot pamatnostādnes, novērtē izvirzīto ambiciozo mērķi, vienlaikus norāda, ka jāmeklē iespējas finansēt plānotās aktivitātes no dažādiem avotiem.

I. Šuplinska skaidro, ka lēmums par nodarbināto prasmju attīstību pieņemts kopīgi ar darba devējiem un darba ņēmējiem, šobrīd atbildība saglabājas Ekonomikas ministrijai, nākotnē galvenā atbildība plānota Izglītības un zinātnes ministrijai, Ekonomikas ministrijai un Labklājības ministrijai ir līdzatbildība.

J. Vitenbergs pateicas par diskusiju un sadarbību pamatnostādņu izstrādes procesā, izteiktajām idejām, kuras Ekonomikas ministrija ir mēģinājusi iestrādāt pamatnostādņu projektā.

E. Baldzēns aicina stiprināt koplīgumu slēgšanu.

Nolemts: Pieņemt zināšanai Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju, atbalstot Nacionālās industriālās politikas 2020-2027. gadam pamatnostādņu ietvaru, vienlaikus akcentējot, ka turpināms darbs pie dokumenta pilnveidošanas, lai tuvākajā laikā pamatnostādnes varētu tikt apstiprinātas Ministru kabinetā.

Ekonomikas ministrijas prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļa vietnē:
https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/nip_rrf_ntsp_new_sedei.pdf.

Sēdi slēdz: plkst. 11:54

Sēdes videoieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:
<https://www.youtube.com/watch?v=HYrwCaUgs6U>.

Sēdi vadīja:

Ministru prezidents, valdības puses vadītājs: (paraksts*) A. K. Kariņš

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante: (paraksts*) Z. Legzdiņa-Joja

Saskaņojums:

(paraksts*)

E. Baldzēns
Latvijas Brīvo arodbiedrību
savienības priekšsēdētājs,
darba ņēmēju puses vadītājs

V. Gavrilovs
Biedrības "Latvijas Darba
devēju konfederācija"
prezidents,
darba devēju puses vadītājs

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu